टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : नोव्हेंबर – २०२३

तृतीय सत्र

विषय : समाजकार्याची पद्धत: समुदाय संघटन (25 CP 303)

दिनांक : २२/११/२०२३   गुण: ६०   वेळ: दु.२.०० ते ४.३०

सूचना:   १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१   योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.   (१०)

१. समुदाय संघटनेमध्ये समुदाय स्तरावरील -------- रामविरित केले जातात.
    अ) उपक्रम   ब) कार्यक्रम   क) प्रशिक्षण   ड) विकास

२. समुदाय संघटन ही ------- आहे.
    अ) पध्दती   ब) प्रक्रिया   क) विकास   ड) तंत्रे

३. समुदाय संघटनमध्ये समुदाय ---------- ओळखतो आणि कृती करतो.
    अ) प्रश्न   ब) बलस्थाने   क) कमतरता   ड) गरजा

४. इतिहास --------- बाबत आपल्याला समस्या आणि शक्यतांबद्दल संवेदीकरण करतो.
    अ) विकास   ब) जागृकता   क) तपस   ड) संघटन

५. समुदाय संघटनमध्ये समुदाय स्तरावरील -------- समावेशित केले जातात.
    अ) उपक्रम   ब) कार्यक्रम   क) प्रशिक्षण   ड) विकास

६. समुदाय संघटनेमध्ये लोकशाहीवापी ---------- आणि तत्वे ओळखली जाते.
    अ) मुल्ये   ब) मार्गदर्शक   क) रणानिती   ड) विकेंद्रीकरण

७. समुदाय संघटन ही ------- आहे.
    अ) पद्धती   ब) प्रक्रिया   क) तंत्र   ड) विकास

८. समुदाय संघटनमध्ये लोकशाहीवादी -------- आणि तत्वे ओळखली जाते.
    अ) प्रश्न   ब) बलस्थाने   क) कमतरता   ड) गरजा

९. समाजकार्यकर्त्यांनी समुदायाच्या -------- अध्ययन करणे आवश्यक आहे.
    अ) इतिहास   ब) विकास   क) प्रक्रिया   ड) टप्पे

१०. समुदाय संघटनेतील महत्त्वाचा घटक म्हणजे सहकारी भावनेचे ------- होय.
    अ) तंत्र   ब) प्रक्रिया   क) तत्व   ड) टप्पे

प्र.२   थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)   (२०)
    १)   समुदाय संघटन सरावाच्या ऐतिहासिक पार्श्वभूमीचे वर्णन करा.
    २)   समुदाय संघटनाचे तत्वे स्पष्ट करा.
    ३)   समुदाय संघटन आणि समुदाय विकास यांतील फरक लिहा.
    ४)   सामुदायिक संघटन सरावातील असमानतेचे घटक स्पष्ट करा.

प्र.३   खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.   (१५)
    १)   संस्थांतर्गत व्यवस्थापणात समुदायिक संघटन सराव लिहा.
    २)   समुदायाची संरचना स्पष्ट करा.
    ३)   समुदायाचे कार्य वर्णन करा.

प्र.४.   टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)   (१५)
    १)   क्षेत्र संस्थात्मक
    २)   समुदायाची संकल्पना
    ३)   समुदाय संघटन - व्याख्या
    ४)   समुदायाची वैशिष्टये

Sub : Method of Social Work: Community Organisation (25 CP 303)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1   Fill in the blanks by choosing correct alternative   (10)

1. The term "Community or agitation covers a series to ---------- at the community level.

    a) Undertaking   b)Program   c) training   d) Development

2. Community organization is a-----------

    a) Method   b) Process   c) Development   d) Technique

3. In community organization the community identifies-------------- and takes action.

    a) problems   b) strengths   c) weakness   d) Needs

4. The History sensitizes us to the problems and Puerilities at -----------

    a) Development   b) Rawness   c) change   d) organization

5. The term "community organization covers a series of------- at the community level

    a) Activities   b) Program   C) Training   d) Development

6. Community organization we cognizes the democratic --------and Principles

    a) Values   b) Guidelines   c) strategies   d) Decertnrlization

7. Community organisation is a-----

    a) Method   b) Process   C) Technique   d) Development

8. Community organization recognizes the democratic----- and principles

    a) Values   b) Guidelines   C) Strategies   d) Decentralization

9. The study of the------ of community organization becomes essential for a social worker

    a) History   b) Development   C) Process   d) Stages

10. The fundamental aspect of the community organization is the---- of "Co-operative spirit"

    a) Techniques   b) Process   C) Principle   d) Step

Q.2   Answer in brief (Any two)   (20)

   1)   Describe the historical background of community organization practice

   2)   Explain the principles of community organization

   3)   Write the difference between community organization and community development

   4)   Elaborate the factors of inequality in community organization practice

Q.3   Answer any one of the following. (Any one)   (15)

   1)   Write the community organization practice with institutional settings

   2)   Explain the structure of community

   3)   Describe the functions of community

Q.4   Short notes (any three)   (15)

   1)   Non institutional settings in community

   2)   Concept of community

   3)   Definition of community organization

   4)   Characteristics of community